

Double Reality

Beeldatlas Tom Callemin (2019-2026)
Xeroxprints

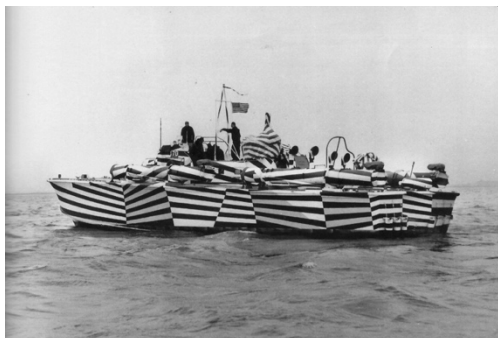
Replica van een legervliegtuig in Okinawa, Japan, 1945.

Deze werden gebruikt door het Japanse leger tijdens WO II met als doel de vijand te misleiden.

Soldaat naast een neptank.

Tijdens “Operatie Fortitude”, een afleidingsmanoeuvre van de geallieerden, werd een nepleger ingezet om het Nazi-leger te misleiden.

“Patrol Torpedo” boot van de Amerikaanse marine, WO I.

“Dazzle” camouflage werd in de Eerste Wereldoorlog ontwikkeld door de Britse zeemacht. Door het drukke patroon is het moeilijk de positie, snelheid en richting van een beschilderd vaartuig in te schatten.

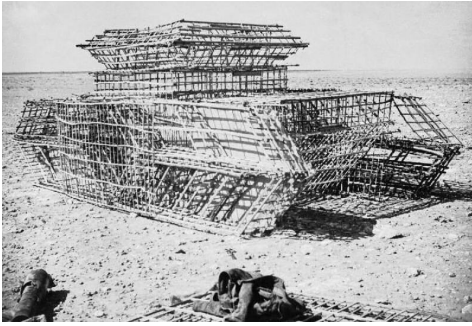
Sovjetsoldaat in camouflage, 1941.

Soldaten van het Finse leger ondervragen een gevangengenomen, gecamoufleerde Sovjet-sluipschutter.

Amerikaans jachtvliegtuig met “dazzle” camouflage, 1942.

Het zwart-witte patroon werd in 1942 getest om vijandelijke piloten te misleiden wat betreft de snelheid en de koers van het vliegtuig tijdens de vlucht.

Bouw van een neptank, Caïro, Egypte, 1942.

Amerikaanse soldaat in een camouflagepak, 1917.

Het pak maakte gebruik van contrastrijke zwart-witte geometrische patronen en was bedoeld om de soldaat te helpen zich te verbergen terwijl deze in bomen klom.

Soldaat in een gecamoufleerde observatiepost tijdens WO I.

Uitgeholde boomstammen werden gebruikt door het leger om de bewegingen van de vijand te volgen en het vuur vanaf het front te sturen.

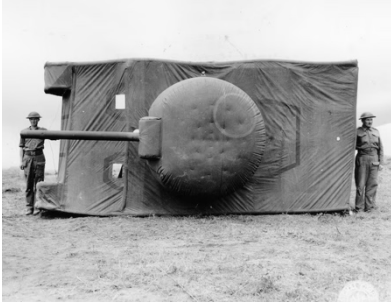

Een nepboomstam met een bijpassend camouflagepak voor de sluipschutter, WO I.

Deze observatiepost werd 's nachts in het niemandsland geplaatst ter vervanging van echte bomen.

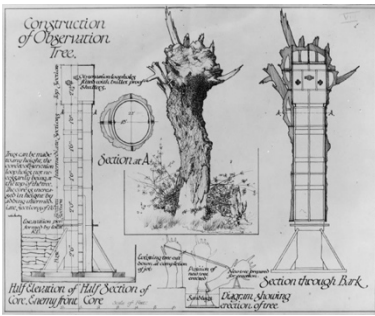
Duitse neptank, WO II.

Neptank, WO II.

Opblaasbare neptank, WO II.

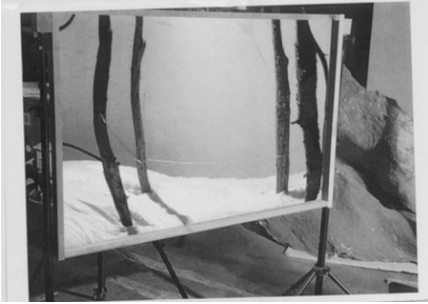
Technische schets voor een nepboomstam bedoeld als camouflage, WO I.

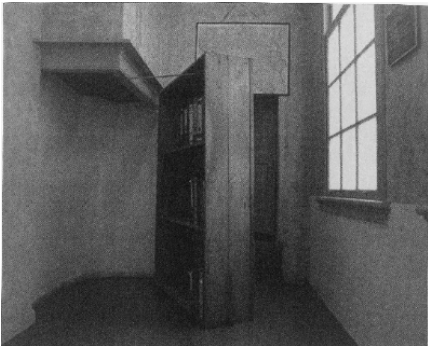
Nepboom gebruikt als observatiepost tijdens WO I.

Twee bomen werden gedurende jaren gelijk gesnoeid om dezelfde vorm te bereiken. Dit werd later gefotografeerd en resulteerde in het werk *Two Trees*, 2022.

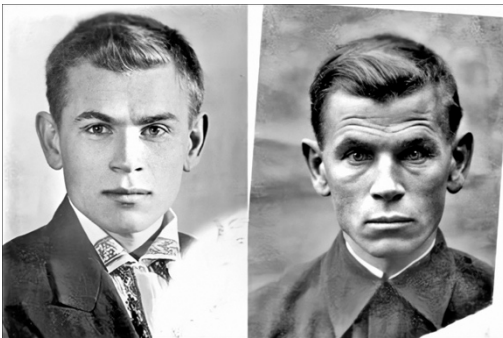

Dit beeld toont de studio van Tom Callemin, waar hij zorgvuldig een dubbele realiteit creëert voor de cameralens.

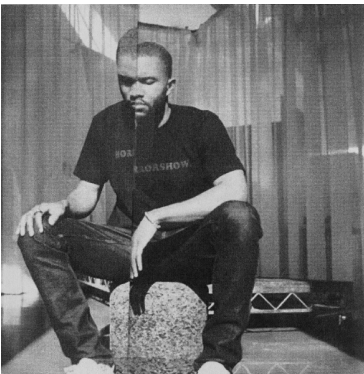

De boekenkast die leidt naar het Achterhuis van Anne Frank, WO II.

Het Achterhuis was van 1942 tot 1944 de onderduikplek voor Anne Frank en haar familie. Deze boekenkast verborg de geheime doorgang naar het Achterhuis.

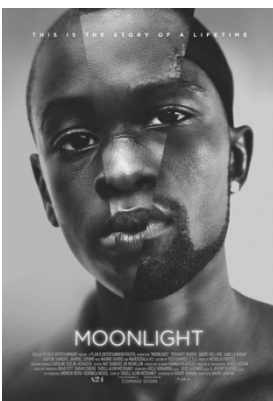

Portretten van de kunstenaar Eugen Stepanovich Kobytev, met links de dag waarop hij vertrok naar het front in 1941 en rechts een portret uit 1945 bij zijn terugkeer. (Collectie Andrei Pozdeev Museum)

Albumhoes voor de single *Chanel* van Frank Ocean waarop hij zich out als biseksuele man.

Deze hoes speelt met symmetrie en spiegeling, wat kan worden gelezen als twee kanten van dezelfde identiteit die naast elkaar bestaan.

Moonlight (2016), regisseur Barry Jenkins. Het campagnebeeld van deze film werd samengesteld uit de gezichten van de drie acteurs die in de film de verschillende leeftijden van het hoofdpersonage belichamen.

Dit beeld kan worden waargenomen als één en dezelfde persoon, terwijl het eigenlijk drie verschillende acteurs van verschillende leeftijden zijn. Dit versterkt het idee van identiteitsfluiditeit en een werkelijkheid die niet eenduidig is, maar afhankelijk van perspectief en perceptie.

Kelder van Marc Dutroux met achter een rek de verborgen ruimte waar hij verschillende jonge meisjes vasthield en vermoordde.

Dit beeld wijst op een grimmig “dubbelleven”: we zien een façade die naar de buitenwereld is gericht en een verborgen realiteit die zich achter deze façade verschuilde en die lang onopgemerkt bleef. Deze verborgen ruimte verbeeldt het idee van een tweede, onzichtbare wereld die verschuild zit achter de zichtbare wereld, waarin onze perceptie wordt misleid.

Hypnotiseur en illusionist Rasti Rostelli.

An Marchal en Eefje Lambrecks, slachtoffers van Marc Dutroux, werden het laatst gezien op een optreden van Rostelli, waarna ze verdwenen.

Under the skin (2013), regisseur Jonathan Glazer.

In het licht van de gelekte naaktfoto's van de actrice Scarlett Johansson, kan je haar hoofdrol in deze film beschouwen als een manier om opnieuw controle te nemen over haar eigen lichaam en hoe ze wordt bekeken. Door zich als het ware los te maken van haar ‘eigen huid’, neemt ze haar imago symbolisch weer in eigen handen.

Mulholland Drive (2001), regisseur David Lynch.

In *Mulholland Drive* maakt Lynch gebruik van strategieën die hij vaker inzet. De werelden die hij creëert functioneren nooit zoals de werkelijkheid die wij kennen. Het is geen wereld waarin je je eigen perceptie kan vertrouwen. De relatie tussen tijd en ruimte kan op elk moment verstoord raken. *Mulholland Drive* lijkt grotendeels geïnspireerd te zijn op *Persona* (1966), geregisseerd door Ingmar Bergman.

Caleb and Emmie Smith (2017), gefotografeerd door Lynn Johnson voor het tijdschrift National Geographic.

Caleb en Emmie werden geboren als tweelingbroers. Emmie identificeerde zich later als vrouw. Het verhaal van Caleb en Emmie belichaamt het idee van de dubbelganger via hun oorsprong als tweeling, terwijl Emmie's transitie een verschuiving in haar identiteit zichtbaar maakt. Zo ontstaat een spanningsveld tussen gelijkheid en verschil, waarin identiteit niet vastligt maar steeds veranderlijk is.

Transformaties over de jaren heen van influencers Kylie Jenner, Bella Hadid, Gigi Hadid en Kendall Jenner.

De zichtbare, fysieke transformaties van Kylie Jenner, Bella Hadid, Gigi Hadid en Kendall Jenner tonen hoe een maatschappelijk ideaalbeeld via chirurgische ingrepen kan worden nagestreefd. Hierdoor vervagen individuele trekken en gaan gezichten steeds meer op elkaar lijken. Dit benadrukt de maakbaarheid van identiteit.

Verskillende personen blijken elkaars dubbelganger te zijn.

Inuit portretten, begin 20ste eeuw.

In het begin van de twintigste eeuw fotografeerden Westerse fotografen de Inuit op Southampton Island, waar traditionele gezichtstatoeages belangrijk waren voor identiteitsvorming. De tatoeages verwijzen naar de stam waartoe ze behoren. Dezelfde vrouw keert op elke foto terug, maar op sommige foto's zijn haar tatoeages duidelijk zichtbaar, op andere foto's volledig afwezig. Mogelijk werden ze geschminkt op vraag van de fotograaf of verdwenen ze door verschillen in fotografische emulsie. De ene emulsie kan een bepaalde kleur zichtbaar maken terwijl op een andere emulsie deze kleur helemaal onzichtbaar wordt.

Gesmolten standbeeld van Boeddha, collectie Hiroshima Peace Memorial Museum, Japan.

Dit is een gesmolten Boeddhabeeld dat vernietigd werd tijdens de atombomaanval in Hiroshima. Een beeld dat symbool staat voor rust en spiritualiteit is tegelijk aangetast door extreme vernietiging.

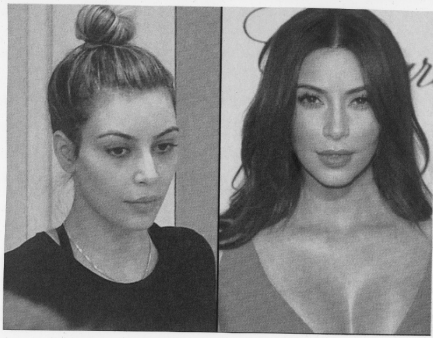
Spring, summer, fall, winter ... and spring (2003), regisseur Kim Ki-duk.

Deze filmstill uit *Spring, summer, fall, winter ... and spring* toont een monnik die zijn ogen, oren, mond en neus afsluit met stukken papier. Dit gebaar gaat vooraf aan rituele zelfverbranding waarbij hij kiest om zijn leven te beëindigen.

Ghost in the Shell (2017), regisseur Rupert Sanders.

Net als bij de film *Under The Skin* kan je de hoofdrol van de actrice Scarlett Johansson in de film *Ghost in the Shell* beschouwen als een manier om opnieuw controle te nemen over haar eigen lichaam en hoe ze wordt bekeken. Door zich als het ware los te maken van haar 'eigen huid', neemt ze haar imago symbolisch weer in eigen handen.

Kim Kardashian met en zonder make-up

De beelden van Kim Kardashian met en zonder make-up laten zien hoe make-up kan functioneren als een vorm van expressie die verschillende kanten van iemands identiteit zichtbaar maakt. We zien een meer "natuurlijke" verschijning naast een zorgvuldig geconstrueerde, publieke verschijning.

Richard Avedon, *Marilyn Monroe, actrice, New York, 6 mei 1957*

In de foto van Richard Avedon lijkt het zorgvuldig opgebouwde glamourbeeld van filmster Marilyn Monroe weg te vallen, waardoor een meer kwetsbare en verborgen kant van haar persoonlijkheid zichtbaar wordt. Dit legt een dubbele realiteit bloot: het publieke masker van de stralende actrice tegenover een innerlijke wereld van onzekerheid en mentale strijd.

Jean-Léon Gérôme, *Pygmalion en Galatea*, 1890, Metropolitan Museum of Art, New York

Schilder Jean-Léon Gérôme verbeeldt hier de mythe van Pygmalion en Galatea, zoals staat opgetekend in boek 10 van Ovidius' *Metamorphosen*. In dit verhaal creëert de beeldhouwer Pygmalion een sculptuur van zijn ideale vrouw, Galatea. Wanneer het beeld uitzonderlijk levensecht blijkt, wordt hij verliefd op zijn eigen creatie.

Deze mythe raakt aan het idee van de maakbaarheid van de mens, maar vertelt ook over een dubbele realiteit waarin de gecreëerde illusie of de verbeelding van de kunstenaar en de realiteit in elkaar overvloeien.

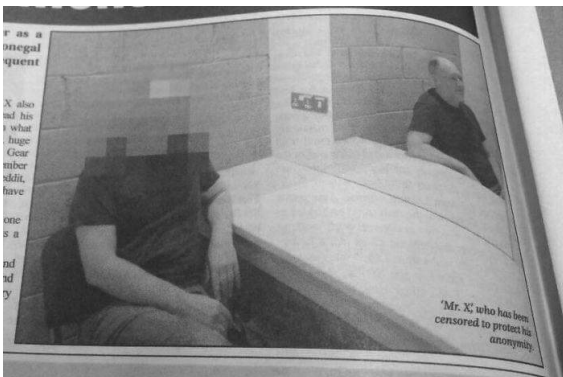
Persona (1966), regisseur Ingmar Bergman.

Net zoals de fotografie van Tom Callemín, is de film *Persona* van Ingmar Bergman sterk zelfreflexief: we kijken niet alleen naar een film, maar ook naar de constructie ervan. *Persona* is een experimenteel drama dat de dualiteit van de mens en het verlies van identiteit verkent. Door te spelen met licht, camerastandpunten en rolwissels creëert Bergman een vervreemdend en ontregelend effect bij de kijker en reflecteert hij over het medium film.

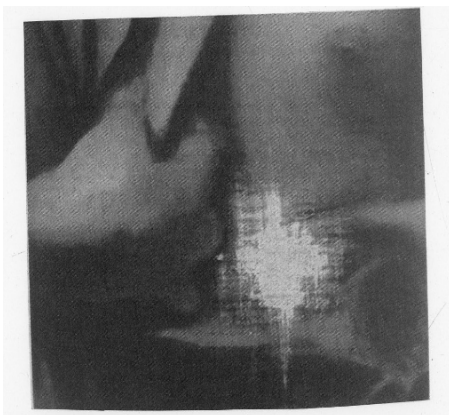
The Truman Show (1998), regisseur Peter Weir.

Dit beeld toont een sleutelmoment uit de film *The Truman Show*. Het hoofdpersonage Truman Burbank groeit zonder dit te beseffen op in een geconstrueerde televisiesetting. Gaandeweg ontdekt Truman dat hij het middelpunt is van een populair televisieprogramma, *The Truman Show*. In deze scène vaart hij met een boot tot aan de rand van die geënsceeneerde wereld. Daar blijkt dat de lucht die hij zijn hele leven als de hemel zag, in werkelijkheid beschilderd decor is.

“Mr X’ who has been censored to protect his anonymity.”
(Vertaling: “Meneer X’, die is gecensureerd om zijn anonimiteit te beschermen.”)

Beeld van een gearresteerde man wiens gezicht wordt vervaagd om zijn identiteit te verbergen, terwijl zijn herkenbare spiegelbeeld die illusie doorbreekt en zijn verborgen identiteit alsnog onthult. Hierdoor wordt zichtbaar hoe perceptie en werkelijkheid uit elkaar kunnen lopen en elkaar kunnen ondermijnen.

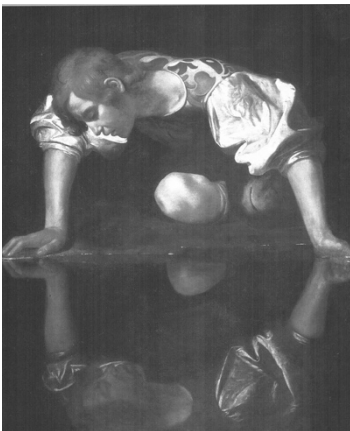
The origin of the world (2010), Fabrice Samyn

De titel van dit schilderij verwijst naar het bekende schilderij *L’origine du monde* van Gustave Courbet. Het is een herinterpretatie van een detail uit het werk *The Incredulity of Saint Thomas* (1601—1602) door Caravaggio, waarin de apostel Thomas zijn vinger in de wonde van Christus steekt. De verf werd op de plek waar de vinger het lichaam binnendringt weg gewreven. De afwezigheid van de verf op die plek kan worden gelezen als een reflectie van een fotoflits, een mislukte poging om het beeld vast te grijpen, of als een vorm van censuur. Zo stelt de kunstenaar vragen bij de status en betekenis van beelden binnen een religieuze context.

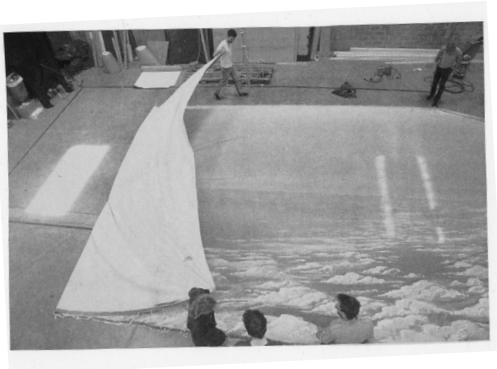
Still uit de reeks *Sharp Objects* (2018), regisseur Jean-Marc Vallée.

De littekens op de armen van het hoofdpersonage Camille symboliseren haar ernstige trauma. Zo breekt haar verborgen, innerlijke pijn door in fysieke, zichtbare sporen. Dit beeld onthult zo de spanning tussen haar uiterlijke masker en haar innerlijke realiteit.

Caravaggio, *Narcissus*, 1599

Dit schilderij van de Italiaanse barokmeester Caravaggio verbeeldt de mythe van Narcissus, die wordt verteld in boek 3 van Ovidius' *Metamorphosen*. De Griekse Narcissus wijst herhaaldelijk de liefde van anderen af en toont daarbij minachting en onverschilligheid tegenover hun gevoelens. De godin Nemesis straft hem voor zijn hoogmoed en zelfzucht door hem verliefd te laten worden op zijn eigen spiegelbeeld, dat hij gerefecteerd ziet in het water.

Decoratietelier/Jozef Wouters. Foto: Saskia Vanderstichele

Dit beeld van scenograaf en kunstenaar Jozef Wouters toont een geschilderd landschap op doek, dat fungeert als theaterachtergrond. Het maakt deel uit van het scenografieproject *Infini*.

Vanuit de vraag "Welke ruimte moeten we vandaag in het theater tonen?" ging hij in dialoog met vijftien kunstenaars. Dit resulteerde in een reeks van vijftien *Infinis*: elk een gelaagd en complex landschap, op zoek naar nieuwe antwoorden.

Grotschildering in Lascaux II

Lascaux II, een replica van de grot van Lascaux met prehistorische schilderijen. De originele grot werd gesloten nadat de schilderijen beschadigd raakten door de adem en het zweet van de vele bezoekers.

Persona (1966), regisseur Ingmar Bergman.

Net zoals de fotografie van Tom Callemin, is de film *Persona* van Ingmar Bergman sterk zelfreflexief: we kijken niet alleen naar een film, maar ook naar de constructie ervan. *Persona* is een experimenteel drama dat de dualiteit van de mens en het verlies van identiteit verkent.

Door te spelen met licht, camerastandpunten en rolwissels creëert Bergman een vervreemdend en ontregelend effect bij de kijker en reflecteert hij over het medium film.

Fotostudio Tom Callemin

Dit beeld toont een geconstrueerde scène in de fotostudio van Tom Callemin.

Afbeelding van gedeeltelijk gerestaureerde muurschildering waarbij een deel onafgewerkt werd gelaten.

Deze muurschildering met trompe-l'oeil-effect creëert een dubbele realiteit waarin het lijkt alsof het beeld doorloopt, maar die illusie wordt doorbroken doordat de muurschildering bewust onafgewerkt is. Hierdoor wordt de spanning tussen illusie en werkelijkheid zichtbaar.

Mariken Wessels, *Queen Ann P.S. Belly cut off*, 2010

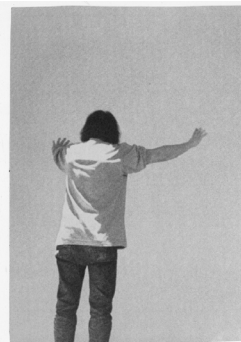

Deze foto komt uit het kunstenaarsboek *Queen Ann P.S. Belly cut off* van Mariken Wessels. Wessels vertrekt vanuit een gevonden fotocollectie van een anonieme vrouw die zichzelf herhaaldelijk fotografeert en haar lichaam bewerkt in beeld. De vrouw lijkt te worstelen met haar zelfbeeld, wat zich uit in een obsessieve reeks van ingrepen, poses en manipulaties. Wessels eigent zich dit beeldmateriaal toe door het opnieuw te fotograferen, te bewerken, te ordenen of soms zelfs aan te vullen met eigen materiaal. Het werk bevraagt niet alleen thema's als identiteit, controle en het lichaam, maar ook de manier waarop beelden onze kijk op onszelf en anderen vormgeven. Daarbij gebruikt ze het kunstenaarsboek op een bijzondere manier als een zelfstandig en betekenis dragend medium.

Luchtfoto van een landschap na langdurige droogte, waarbij de contouren van vroegere tuinen weer zichtbaar worden.

Door de aanhoudende droogte groeien gewassen en gras ongelijk. Op plaatsen waar vroeger structuren, muren of paden lagen, is de bodem anders van samenstelling of heeft deze een andere vochtigheidsgraad. Daardoor verkleurt of verdroogt de begroeiing daar sneller en worden verborgen sporen van het verleden opnieuw zichtbaar.

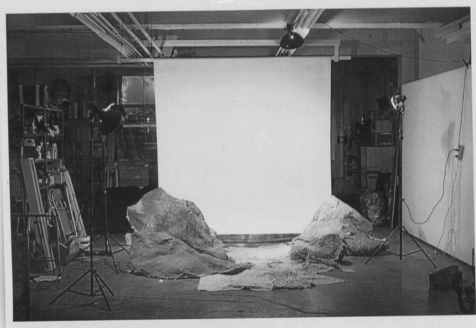
Ann Veronica Janssens, *50 km of atmosphere to give a deep blue*

50 km of atmosphere to give a deep blue is een immersieve, tekstgebaseerde performance van de gerenommeerde, Belgische beeldend kunstenaar Ann Veronica Janssens. Het publiek wordt uitgenodigd de ogen te sluiten en zich de uiterst dunne en kwetsbare laag atmosfeer voor te stellen die de aarde vanuit de ruimte haar karakteristieke blauwe kleur geeft.

Een klein kind ziet een huilend personage op televisie en probeert de tranen van het scherm te vegen.

Het kind ervaart het beeld als de realiteit, wat laat zien hoe gemakkelijk onze waarneming een fictief gegeven als realiteit kan interpreteren.

Fotostudio Tom Callemin

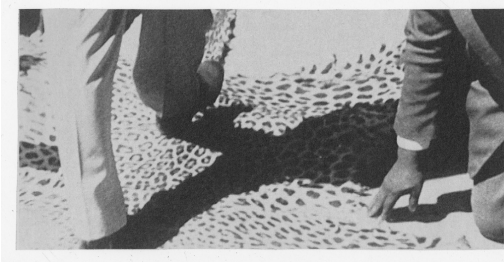
Dit beeld toont een geconstrueerde scène in de fotostudio van Tom Callemin.

8 ½ (1963), regisseur Federico Fellini

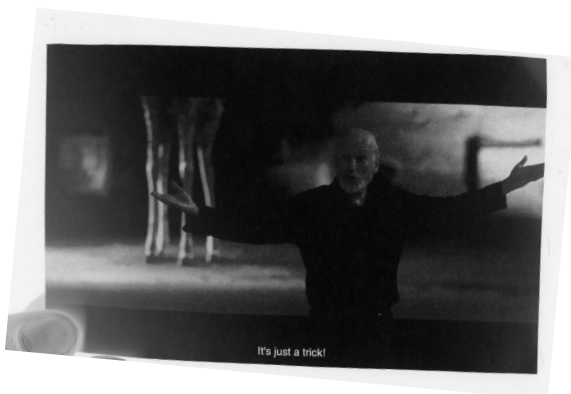

Deze filmscène komt uit de Italiaanse film *Otto é mezzo (8 ½)* van Federico Fellini. In deze scène ondervraagt het hoofdpersonage, filmregisseur Guido Anselmi, een illusionist over zijn werkwijze. De illusionist antwoordt dat zijn kunst uit zowel trucs als echte elementen bestaat, en dat juist die vermenging de kracht van de illusie bepaalt.

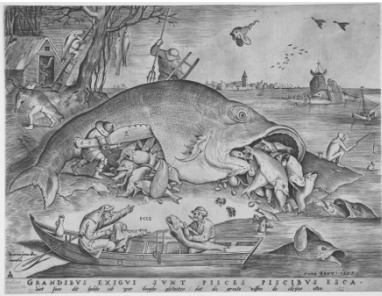
Bwana Kitoko (1955), André Couvin

In de propagandafilm *Bwana Kitoko* wordt de eerste reis van koning Boudewijn naar toenmalig Belgisch-Congo vastgelegd en verheerlijkt. Een hand houdt een luipaardenvacht vast waarop de Belgische koning Boudewijn liep tijdens zijn eerste bezoek aan Congo.

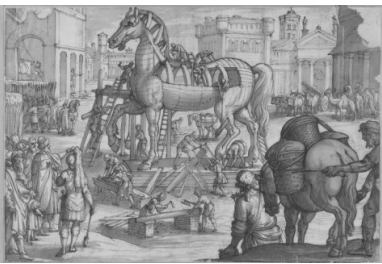
La Grande Bellezza (2013), Paolo Sorrentino

In de film *La Grande Bellezza* vraagt het hoofdpersonage aan een illusionist hoe hij zichzelf kan laten verdwijnen, waarop de illusionist antwoordt: "It's just a trick!". Regisseur Paolo Sorrentino legt hiermee een verband tussen film en magie: beide maken gebruik van fictie om iets wat afwezig of ongrijpbaar is toch zichtbaar te maken en spelen zo met onze perceptie van de werkelijkheid. *La Grande Bellezza* vertoont duidelijke parallellen met Fellini's *Otto e mezzo*, niet alleen wat betreft de thematiek, maar ook in de uitwerking van personages, cameravoering, setting en zelfs in bepaalde dialogen.

Pieter van der Heyden & Pieter Bruegel de Oude, *Grote vissen eten de kleine*, 1557

Deze gravure verbeeldt het spreekwoord "Grote vissen eten de kleine" en toont een wereld die op het eerste gezicht logisch lijkt, maar bij nader kijken absurd en verontrustend wordt. Zo speelt het beeld met onze waarneming en zet het aan tot nadenken over wat we als vanzelfsprekend beschouwen.

Antonio Tempesta, *The Building of the Wooden Trojan Horse*, ca. 1600

Een houten paard met verborgen soldaten werd door de Grieken ingezet om het Trojaanse leger te misleiden. Deze mythe werkt door in latere strategieën van camouflage en misleiding, zoals de nepvoertuigen en -tanks die tijdens de Tweede Wereldoorlog werden gebruikt.

Anne Teresa De Keersmaeker, *Fase, Four Movements to the Music of Steve Reich* (1982)

In deze afbeelding van Anne Teresa De Keersmaekers performance *Fase* lijkt de schaduw tussen de dansers een nieuwe figuur te vormen. Door het spel van licht en schaduw ontstaat een illusie die onze waarneming uitdaagt en een extra laag aan de scène toevoegt.

Fotostudio Tom Callemin

Dit beeld toont een geconstrueerde scène in de fotostudio van Tom Callemin.

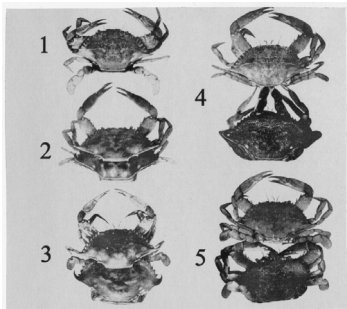
Peter Pan (1953), Walt Disney, regisseurs Wilfred Jackson, Clyde Geronimi en Hamilton Luske

In de film *Peter Pan* raakt Peter zijn schaduw kwijt, die zich van hem lijkt los te maken en een eigen leven leidt. Doordat zijn schaduw zich gedraagt als een autonoom personage, ontstaat het idee van een dubbele identiteit.

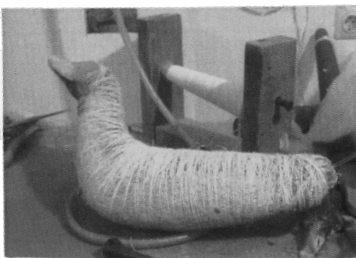
Beeld Nadav Kander voor Cartier (detail)

De reflectie van een panter toont een identiek panterjuweel van het merk Cartier in plaats van de schaduw van de panter.

Krab verlaat zijn eigen exoskelet.

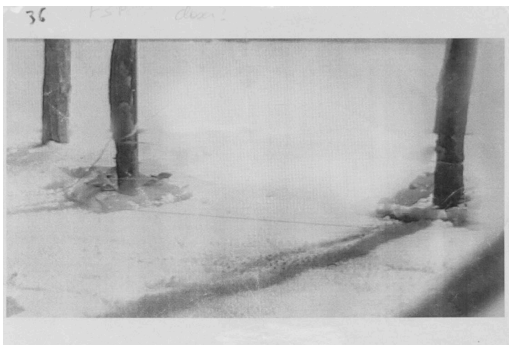
Verschillende dieren hebben een exoskelet, een harde buitenlaag die bescherming biedt. Om te kunnen groeien werpt een krab dit pantser af en laat ze een lege, exacte afdruk van haar lichaam achter, terwijl ze zelf in een nieuw, zachter omhulsel verder leeft.

Interne structuur voor de taxidermie van een eend.

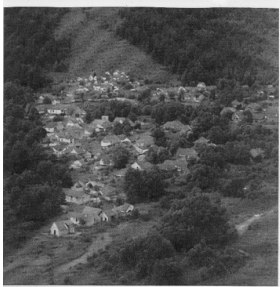
Deze afbeelding toont de interne constructie die wordt gebruikt bij het opzetten van een eend. Daarbij wordt het lichaam grotendeels ontdaan van zijn weefsels, terwijl de huid behouden blijft en over een kunstmatige structuur wordt geplaatst.

Deze structuur functioneert als een kunstmatig skelet dat de vorm van het dier bewaart.

Fotostudio Tom Callemin, *Traps*

Dit beeld toont een geconstrueerde scène van de reeks *Traps* in de fotostudio van Tom Callemin.

Door AI gegenereerde beelden waarin nazisymbolen zijn verwerkt circuleren online. Ze worden vaak ingezet om extremistische ideeën te verspreiden, moderatie op online platformen te omzeilen en de symboliek geleidelijk te normaliseren.

Gemummificeerde kat

In het Oude Egypte werden ook dieren gemummificeerd. Ze konden dienen als symbolisch voedsel voor de overledene, als gezelschapsdier dat zijn eigenaar vergezelde in het graf, als heilig dier in tempels of als offer aan een godheid. Katten kregen daarbij een bijzondere betekenis: ze waren zowel geliefde huisdieren als heilige dieren. Daardoor dragen ze een dubbele betekenis.

Flight (2019), Roman Stańczyk

Flight is een installatie van Poolse kunstenaar Roman Stańczyk en bestaat uit een privévliegtuig dat letterlijk binnenstebuiten is gekeerd. In deze ingreep wordt de normaal verborgen binnenkant naar buiten gebracht en zichtbaar gemaakt, waardoor het vertrouwde object een vervreemdend karakter krijgt.

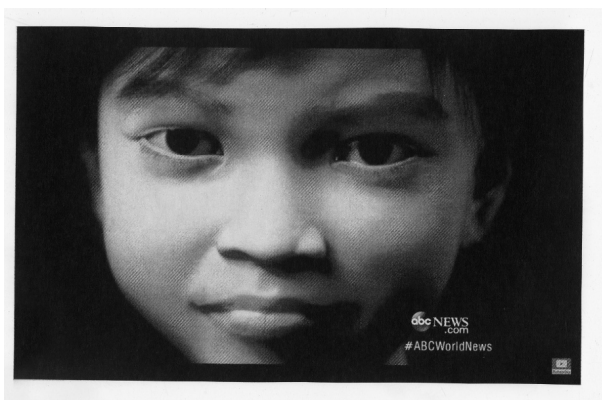

Tijdens de dictatuur van Jozef Stalin werden foto's gemanipuleerd om politieke tegenstanders uit het beeld te verwijderen. Hiermee kon hij een eigen werkelijkheid construeren, waarin enkel een door Stalin goedgekeurd beeld van de geschiedenis zichtbaar bleef.

Fotostudio Tom Callemin

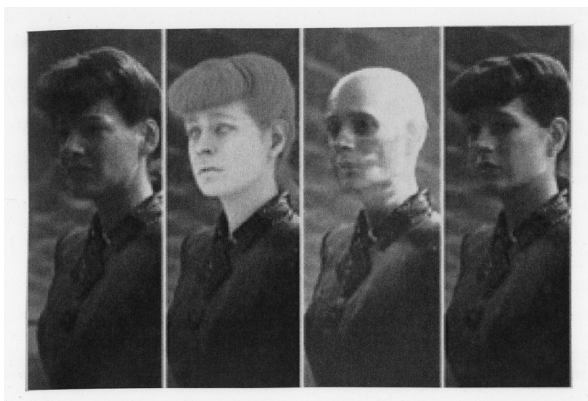
Dit beeld toont de geconstrueerde scène van een beeld uit de *Traps* serie in de fotostudio van Tom Callemin.

Sweetie, een computergegenereerde animatie van een jong meisje, werd ontwikkeld om online daders van seksueel misbruik op te sporen.

Blade Runner 2049 (2017), regisseur Dennis Villeneuve

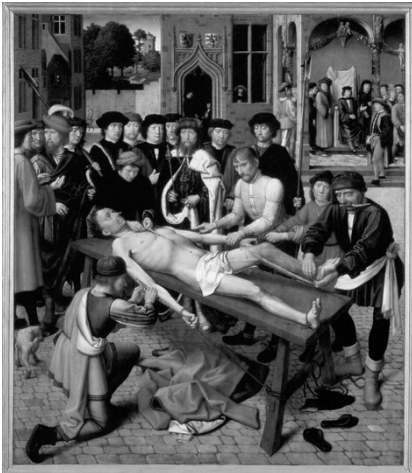
Voor de film *Blade Runner 2049* werd, in samenwerking met de visual effects-studio MPC VFX, gebruikgemaakt van 3D-scans, stand-ins en minutieuze handmatige animatie om een zo realistisch mogelijke voorstelling te creëren. Zo past filmmaker Dennis Villeneuve hedendaagse technieken toe om het overleden personage Rachel – oorspronkelijk gespeeld door Sean Young in 1982 – digitaal te reconstrueren en opnieuw samen te brengen met een inmiddels 35 jaar oudere Rick Deckard.

Artiest Bea1991 (Beatriz Colette Hanneke de Rijke).

De artieste draagt een pak waarop het menselijke spierweefsel wordt afgebeeld. Zo wordt de normaal verborgen binnenkant zichtbaar gemaakt aan de buitenkant.

Gerard David, rechterpaneel van *Het Oordeel van Cambyses*, 1488

Het rechterpaneel van *Het Oordeel van Cambyses* toont hoe de corrupte rechter Sisamnes op bevel van koning Cambyses wordt gevild als straf voor omkoperij. Op de achtergrond zit zijn zoon op een troon die bedekt is met de huid van zijn vader, als indringende herinnering aan het belang van rechtvaardigheid.

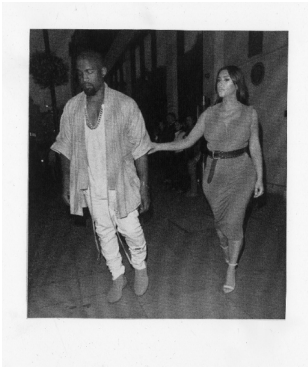

Pieter Bruegel de Oude, *Winterlandschap met schaatsers en vogelknip* (detail), 1565

De vogelknip, een traditionele vogelval, in dit schilderij van Pieter Bruegel de Oude vormde een inspiratiebron voor de reeks *Traps*.

Eigen beeld van een Witte Abeel (Zilverpopulier) waarbij de schors verschillende texturen en kleuren heeft. De zilverpopulier dankt zijn naam aan de opvallende, witte beharing aan de onderkant van de bladeren. Deze tweekleurige bladstructuur is een slimme vorm van natuurlijke camouflage.

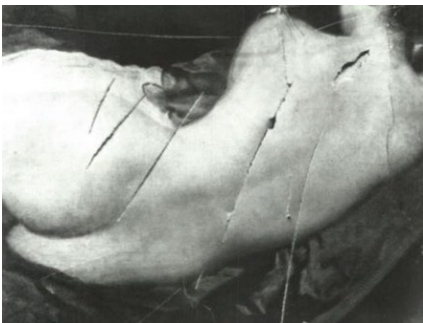
Kim Kardashian en haar toenmalige echtgenoot Kanye West genieten van een avond uit in restaurant Hakkasan in Mayfair. (2015)

De verschillende chirurgische ingrepen van Kim Kardashian kunnen worden gelezen als een hedendaagse uitdrukking van maakbaarheid, waarbij zowel identiteit als uiterlijk bewust worden vormgegeven en geënceneerd. Dit sluit aan bij het idee dat de mens actief zijn eigen ideale zelfbeeld kan construeren.

René Magritte, *Attempting the impossible*, 1928

René Magritte is bekend om zijn surrealistische schilderkunst, waarin hij de relatie tussen beeld, taal en werkelijkheid onderzoekt. In dit werk beeldt hij zichzelf af terwijl hij een vrouwfiguur schildert. Het schilderij past binnen Magrittes bredere praktijk, waarin hij de betrouwbaarheid van beelden in vraag stelt en toont hoe waarneming vaak berust op illusie en constructie.

Diego Velázquez, *Rokeby Venus*, 1647

Het werk *Rokeby Venus* van Diego Velázquez werd in 1914 aangevallen met een mes door de suffragette Mary Richardson. Dit was geen willekeurige daad van vandalisme, maar een politiek statement om vrouwenkiesrecht onder de aandacht te krijgen. Richardson koos dit werk doelbewust, omdat het voor haar symbool stond voor de objectivering van het vrouwelijk lichaam. De afbeelding krijgt hier een dubbele betekenis en wordt beschadigd om een verandering teweeg te brengen in de realiteit.

Jane Evelyn Atwood, *Blind students and cat*, 1981

Jane Evelyn Atwood staat bekend om het fotograferen van gemarginaliseerde groepen of individuen. In deze reeks fotografeerde ze blinde kinderen.

Sir Edward John Poynter, *Orpheus and Eurydice*, 1862

Orpheus daalde af naar de onderwereld om zijn gestorven geliefde Eurydice terug te halen en mocht haar meenemen op voorwaarde dat hij niet achteromkeek. Vlak voor ze het daglicht bereikten keek hij toch om, waardoor hij haar voorgoed verloor. Het verhaal laat zien hoe het verlangen om te zien en zekerheid te krijgen de uitkomst juist ondermijnt: door te willen bevestigen wat hij niet kan zien, verliest hij precies datgene waarvan hij het bestaan wilde bestendigen.

Interview met René Magritte, “Of course the image of a pipe is not a pipe”.

In dit interview verwijst Magritte naar zijn werk *La trahison des images* (1929), waarop een pijp is afgebeeld met het opschrift “Ceci n’est pas une pipe”. Hoewel we een pijp herkennen, benadrukt Magritte dat het slechts om een voorstelling gaat: het beeld is geen werkelijk object, maar een tweedimensionale representatie ervan.

Sculptuur met naalden, Louvre museum

Binnen voodoo-tradities wordt een object gezien als een representatie van een persoon of lichaam. Wanneer dit object wordt doorboord of beschadigd, gelooft men dat deze handeling een effect kan hebben op de persoon die het voorstelt.

Persona (1966), Ingmar Bergman

Net zoals de fotografie van Tom Callemijn, is de film *Persona* van Ingmar Bergman sterk zelfreflexief: we kijken niet alleen naar een film, maar ook naar de constructie ervan. *Persona* is een experimenteel drama dat de dualiteit van de mens en het verlies van identiteit verkent.

Door te spelen met licht, camerastandpunten en rolwissels creëert Bergman een vervreemdend en ontregelend effect bij de kijker en reflecteert hij over het medium film.

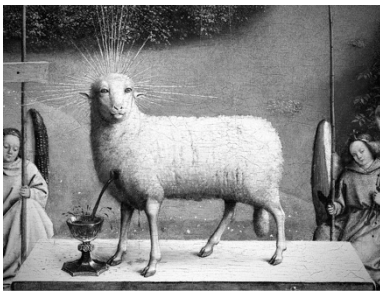
Nicolas Poussin, Restaurator wijst de beschadigingen aan op het werk *De Aanbidding van het Gouden Kalf*, 1633 - 1634

Het werk *De Aanbidding van het Gouden Kalf* na een aanval met een mes. Het schilderij verwijst naar het Bijbelse verhaal waarin het Joodse volk een gouden kalf aanbidt, als symbool voor het Goddelijke, wat een overtreding vormt van het eerste gebod. Wanneer Mozes dit ontdekt vernietigt hij het afgodsbeeld. De beschadiging van het schilderij in 1978 krijgt zo een extra betekenislaag: de gewelddadige ingreep echoot de iconoclastische vernietiging uit het oorspronkelijke verhaal.

Francisco de Zurbarán, *The Veil of Saint Veronica*, ca. 1635

Dit barokke schilderij van Francisco de Zurbarán toont op indringende en realistische wijze het "Heilige Gezicht": de afdruk van het lijdende gelaat van Christus op de doek van Veronica. Het werk maakt gebruik van een sterk trompe-l'œil-effect, waardoor het afgebeelde doek bijna tastbaar en levensecht lijkt.

Jan en Hubert van Eyck, *De aanbidding van het Lam Gods* (detail), 1432

Het Lam in *De Aanbidding van het Lam Gods* staat symbool voor het lichaam van Christus en is zo een dubbele betekenisdrager.